

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för film och litteratur

1LI200 Litteraturvetenskap, den äldre litteraturen, 30 högskolepoäng
Comparative Literature, Early Literature

Huvudområde

Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2009-12-07

Senast reviderad 2022-06-17 av Fakulteten för konst och humaniora. Reviderad kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2022

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redogöra för relevanta delar av litteraturens äldre historia,
- diskutera och tolka litterära texter,
- muntligt och skriftligt presentera, analysera och diskutera litterära problemställningar.

Delkurs 1: Vägen in till texten: Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanlys (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för grundläggande ämnesrelaterad teori och terminologi,
- reflektera kritiskt kring litteraturanalytiska frågor.

Delkurser 2-4: Äldre litteratur till 1700, 1700-1830 respektive 1830-1910 (7,5 hp vardera)

Efter avslutade delkursen ska den studerande kunna:

- redogöra för litteraturens historia i förhållande till respektive tidsperiod och dess samhälleliga och idéhistoriska förutsättningar,
- diskutera aktuell litteratur i relation till genusfrågor, klassfrågor och etniska perspektiv.

Ett kompletterande mål för all utbildning inom det humanistiska området är förmågan att korrekt använda svenska språket i tal och skrift.

Innehåll

Delkurs 1: Vägen in till texten: Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanalys (7,5 hp)

Varför läsa litteraturhistoria? Vad är en epok? Hur motiveras en tolkning? Delkursen ger en grundläggande orientering i litteraturhistoriska och litteraturvetenskapliga termer och begrepp samt träning i analys av dramatiska, lyriska och episka texter.

Delkurs 2: Äldre litteratur till 1700: Äran, döden, makten (7,5 hp)

Litteraturen som medel att vinna ära, besegra döden och att utöva makt. Periodens litteratur studeras utifrån estetiska, genremässiga, idéhistoriska och sociala aspekter. Tyngdpunkten ligger huvudsakligen på västerlandets litteratur. De litteraturhistoriska sammanhangen belyses men även enskilda texters egenskaper tas fram.

Delkurs 3: Äldre litteratur 1700-1830: Sanning, frihet, individualitet (7,5 hp)

Litteratur som vill bilda och omstörta i spänningsfälten förnuft och känsla, reform och revolution, Europa och omvärlden. Periodens litteratur studeras utifrån estetiska, genremässiga, idéhistoriska och sociala aspekter. Tyngdpunkten ligger huvudsakligen på västerlandets litteratur och den svenska litteraturen. De litteraturhistoriska sammanhangen belyses men även enskilda texters egenskaper tas fram.

Delkurs 4: Äldre litteratur 1830-1910: Verklighet, dröm, framtid (7,5 hp)

Litteraturen som medel för att undersöka verkligheten och forma framtiden. Periodens litteratur studeras utifrån estetiska, genremässiga, idéhistoriska och sociala aspekter. Tyngdpunkten ligger huvudsakligen på västerlandets litteratur och den svenska litteraturen. De litteraturhistoriska sammanhangen belyses men även enskilda texters egenskaper tas fram.

Undervisningsformer

Undervisning ges i form av föreläsningar, gruppdiskussioner, seminarier och handledning. När kursen ges som nätbaserad distanskurs sker detta via en lärplattform.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För att få Väl godkänd på hela kursen ska studenten ha erhållit Väl godkänd på minst 22,5 hp.

Delkurs 1 examineras genom skriftliga hemuppgifter. Delkurserna 2-4 examineras genom gruppdiskussioner, muntliga redovisningar och skriftliga tentamina. I examinationen ingår att studenten går på ett litterärt evenemang och redovisar besöket med en skriftlig recension.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på

grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Antologier

Utdrag ur följande antologier används i vissa delkurser:

Hansson, Gunnar D. & Fyhr, Lars. 2007. *Texter* (TT). Lund: Studentlitteratur. ISBN 91-44-03248-X

Håkanson, Björn (red.). 1996 eller senare. *Levande svensk poesi*, (LSP). Stockholm: Natur & Kultur.

Lewan, Bengt & Sjöberg, Birthe (red.). 1990 eller senare. *Världsdramatik*, (VD) band 1–4. Lund: Studentlitteratur.

Litteraturbanken.se (Här finns en del av de svenska texterna att tillgå.)

www.gutenberg.org (För texter på originalspråk.)

Delkurs 1: Vägen in till texten: Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanlys (7,5 poäng)

Facklitteratur

Bergsten, Staffan & Elleström, Lars. 2004. *Litteraturhistoriens grundbegrepp*. Lund: Studentlitteratur. 234 s. ISBN 91-44-04255-8

Elleström, Lars. 1999. *Lyrikanalys*. En introduktion. Lund: Studentlitteratur. 164 s. ISBN 978-91-44-00805-9

Holmberg, Claes-Göran & Ohlsson, Anders. 1999. *Epikanalys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur. 125 s. ISBN 91-44-00804-X

Sjöberg, Birthe. 2006. *Dramatikanalys: en introduktion* (2:a reviderade upplagan). Lund: Studentlitteratur. 186 s. ISBN 91-44-04656-1

Skönlitteratur

Sofokles. *Kung Oidipus* (finns bl.a. i *Litteraturens klassiker 2*)
Ur litteraturförteckningarna för delkurs 2–4 enligt anvisningar.

Delkurs 2: Äldre litteratur till 1700: Äran, döden, makten (7,5 poäng)

Facklitteratur

Auerbach, Erich. 1999. *Mimesis. Verklighetsframställningen i den västerländska*

litteraturen. Stockholm: Bonnier, s. 13-34. ISBN 91-0-057075-3

Espmark, Kjell. 1985. "Dikt i dialog". I *Dialoger*. Stockholm: Norstedt, s. 19-38. ISBN 91-1-843592-0

Hansson, Stina. 2002. "Rhetorik och litteratur" i *Litteraturvetenskap - en inledning*, Staffan Bergsten (red.). Lund: Studentlitteratur, s. 159-171. ISBN: 9789144023328

Olsson, Bernt och Algulin, Ingemar. 2009 eller senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt, s. 10-99.

Olsson, Bernt och Algulin, Ingemar. Senaste upplagan. *Litteraturens historia i världen*. Lund: Studentlitteratur (i urval, ca 200 s).

Referenslitteratur

Petersson, Margareta (red.) 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-05587-9

Skönlitteratur

Forntiden (världen)

Archilochos. Några dikter (TT)
Ur Bibeln: Första Mosebok (kap 1-9), ur Höga visan
Catullus. Några dikter (TT)
Euripides. *Medea*
Homeros. Ur *Odysséen* (TT)
Horatius. Några dikter (TT)
Ovidius. Ur *Metamorphoser* (TT)
Platon. Texter i urval (TT)
Sapfo. Några dikter (TT)
Vergilius. Ur *Aeneiden* (TT)

Medeltiden (världen)

Beatriz av Dia. Några dikter (TT)
Boccaccio, Giovanni. Ur *Decamerone* (TT)
de Borneil, Guiraud. "Aubade" (TT)
Dante. Ur *Divina Commedia* (TT)
Eddadikt: "Voluspa" (TT)
de France, Marie. "De bägge älskande" (TT)
Gunnlaug Ormstungas saga (TT)
Petrarca, Francesco. Några dikter (TT)
Ur *Rolandssången* (TT)
von Strassburg, Gottfried och von Freiberg, Heinrich. Ur *Tristan* (TT)
de Ventadour, Bernard. "Min själ är rusig" (TT)
Villon, François. Några dikter (TT)
von der Vogelweide, Walther. "Under linden", "Lyckliga stund" (TT)

Medeltiden (Sverige)

Anonym. Ballader (TT)
Birgitta. Ur *Uppenbarelser* (TT)

Renässansen och humanismen (världen)

de Cervantes, Miguel. Ur *Don Quijote*
Rabelais, François. Ur *Gargantua och Pantagruel* (TT)

Shakespeare, William. Några dikter (TT) *Hamlet*

Manierismen och barocken (världen)

Donne, John. Några dikter (TT)

Gryphius, Andreas. Några dikter (TT)

Marvell, Andrew. En dikt (TT)

Renässans, barock och begynnande klassicism (Sverige)

Brenner, Sophia Elisabeth. En dikt (TT)

Horn, Agneta. Ur *Beskrifningh öfwer min älända och mycket wederwärtiga wandringestidh* (TT)

Lucidor, Lars. Några dikter (TT)

Stiernhielm, Georg. "Hercules" (TT)

Delkurs 3: Äldre litteratur 1700-1830: Sanning, frihet, individualitet (7,5 poäng)

Facklitteratur

Ambjörnson, Ronny. 1990 eller senare. "Frankenstein och hans monster". I *Mansmyter*. Stockholm: Fischer, s. 99–120.

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar. 2009 eller senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt, s. 101–205.

Olsson, Bernt och Algulin, Ingemar. Senaste upplagan. *Litteraturens historia i världen*. Lund: Studentlitteratur (i urval, ca 100 s).

Watt, Ian. 1969. "Individualism and the Novel". I F.H. Ellis (red.) *Twentieth Century Interpretations of Robinson Crusoe*, Englewood Cliffs N.J, s. 39–54. ISBN 0-13-781997-8

Referenslitteratur

Boileau, Nicolas. 1988. "Ur diktkonsten (1634), tredje sången" i *Texter i poetik. Från Platon till Nietzsche*. Per-Erik Ljung & Anders Mortensen (red.). Lund: Studentlitteratur, s. 111-123. ISBN 91-44-27781-4

Elleström, Lars. 2005. *En ironisk historia. Från Lenngren till Lugn*. Stockholm: Norstedts, s. 34-51. ISBN 91-1-301387-4

Petersson, Margareta (red.) 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur (i urval). ISBN 978-91-44-05587-9

Skönlitteratur

Klassicismen och upplysningen (världen)

Bahn, Aprha. *Oronooko, eller den kunglige slaven*, övs. Lars-Håkan Svensson.

Bokförlaget Faethon, 126 s. ISBN: 9789189113732

Defoe, Daniel. Ur *Robinson Crusoe*

De La Fayette, Madame. *Prinsessan de Clève*. övs. Eva Alexandersson, Bokförlaget Faethon, 274 s. (i urval ca 50 s.). ISBN: 9789198410723

Molière. *Tartuffe*

Racine, Jean. *Faidra* (bl a i VD 1)

Swift, Jonathan. Ur *Gullivers resor* (utdrag 50 s.)

Voltaire. *Candide*

Förromantiken och nyklassicismen (världen)

Blake, William. Ur *Oskuldens sånger* och *Erfarenhetens sånger* (TT)
Goethe, Johann Wolfgang. Några dikter (TT), *Den unge Werthers lidanden*
Gray, Thomas. "Elegi skriven på en lantkyrkogård" (TT)
Rousseau, Jean Jacques. *Bekännelser*, bok 1
Schiller, Friedrich. "Greklands gudar" (TT), "An die Freude"

Upplysning–rokoko, classicism och förromantik (Sverige)

Bellman, Carl Michael. Några dikter (TT)
Kellgren, Johan Henrik. Några dikter (TT)
Lenngren, Anna Maria. Några dikter (TT)
von Linné, Carl. Texter i urval (TT)
von Dalin, Olof. "Sagan om hästen" (TT)
Nordenflycht, Hedvig Charlotta. Några dikter (TT)

Romantiken (världen)

Byron, George Gordon. Några dikter (TT)
Coleridge, Samuel Taylor. Några dikter. (TT)
Gogol, Nikolaj. "Kappan" (TT)
Heine, Heinrich. Några dikter (TT)
Hoffman, E. T. A. "Sandmannen" (TT)
Hölderlin, Friedrich. Några dikter (TT)
Keats, John. Några dikter (TT)
Poe, Edgar Allan. "Huset Ushers fall" (TT)
Shelley, Mary. *Frankenstein*
Shelley, Percy. Några dikter (TT)
Wordsworth, William. Några dikter (TT)

Romantiken (Sverige)

Almqvist, Carl Jonas Love. *Drottningens juvelsmycke*
Geijer, Erik Gustaf. Några dikter (TT)
Stagnelius, Erik Johan. Några dikter (TT)
Tegnér, Esaias. Några dikter (TT)

Delkurs 4: Äldre litteratur 1830-1910: Verklighet, dröm, framtid (7,5 högskolepoäng)

Facklitteratur

Danius, Sara. *Den blå tvålen. Romanen och konsten att göra saker och ting synliga*. Stockholm: Bonnier, 431 s. (urval 50 s.). ISBN: 9789100120498

Espmark, Kjell. 1977 eller senare. *Själen i bild*. Stockholm: Norstedt, s. 5-21.

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar. 2009 eller senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt, s. 207–325.

Olsson, Bernt och Algulin, Ingemar. Senaste upplagan. *Litteraturens historia i världen*. Lund: Studentlitteratur (i urval, ca 140 s).

Lukacs, George. 1983. *Realismens seger. Litteraturkritiska essäer*. Lund: Arkiv, s. 63-81. ISBN 91-85118-88-5

Referenslitteratur

Petersson, Margareta (red.) 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur (i urval). ISBN 978-91-44-05587-9

Skönlitteratur

Från realism till naturalism (världen)

Andersen, H. C. "Den lilla sjöjungfrun", "Skuggan"

Austen, Jane. *Stolthet och fördom*

Balzac, Honoré de. *Pappa Goriot*

Barrett Browning, Elizabeth. Några dikter (TT)

Baudelaire, Charles. Några dikter (TT)

Dickinson, Emily. Några dikter (TT)

Dostojevskij, Fjodor. *En underjordisk dagbok (Anteckningar från ett källarhål)*

Flaubert, Gustave. *Madame Bovary*

Tolstoj, Leo. "Ivan Iljitjs död"

Whitman, Walt. Några dikter (TT)

Mellan naturalism och symbolism. Vid modernismens rötter (världen)

Conrad, Joseph. *Mörkrets hjärta*

Ibsen, Henrik. *Et dukkehjem* (bl a i VD 2)

Maria Rilke, Rainer. dikter (LK 18)

Perkins Gilman, Charlotte. "Den gula tapeten"

Rimbaud, Arthur. Dikter (TT)

Tjechov, Anton. *Körsbärsträdgården* (bl a i VD 2)

Zola, Emile. *Thérèse Raquin*

Det moderna genombrottet och sekelslutet (Sverige)

Benedictsson, Victoria. Texter i urval (TT)

Fröding, Gustaf. Några dikter (TT)

von Heidenstam, Verner. Några dikter (TT)

Karlfeldt, Erik Axel. Några dikter (TT)

Lagerlöf, Selma. *Gösta Berlings saga*

Rydberg, Viktor, ur "Den nya grottesången" (TT)

Strindberg, August. *Fröken Julie* eller *Ett drömspel* (bl a i VD 2), *Röda rummet*, "Ett dockhem" ur *Giftas*

Söderberg, Hjalmar. Ur *Historietter*